

Finans ve Teknolojiler Zirvesi Açılış Konuşması

Alpaslan Çakar
Türkiye Bankalar Birliđi
Yönetim Kurulu Başkanı
ve
Türk Devletleri Banka Birlikleri Konseyi Başkanı

5 Aralık 2023
İstanbul

Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi Başkanı,

Deđerli Dostum, Azerbaycan Bankalar Birliđi Başkanı,

Türk Devletleri Bankalar Birlikleri Konseyi Deđerli Üyeleri,

Deđerli Katılımcılar,

Deđerli Basın Mensupları,

Azerbaycan ve Türkiye Bankalar Birlikleri'nin iş birliğinde, Türk Devletleri Banka Birlikleri'nin önerileri çerçevesinde düzenlediğimiz toplantımıza hoş geldiniz. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Toplantımızın amacı, birbirleri ile bütünleşen finansal sektör ve teknoloji alanındaki gelişmeleri, sektörlerimiz ile ülkelerimiz arasındaki iş birliklerini değerlendirmektir.

Programı oluştururken, finansal sektördeki ilgili paydaşlarla iletişim halinde olduk. Düzenleyici ve denetleyici kuruluşların, finansal kurumların, ödeme şirketlerinin ve teknoloji şirketlerinin uzmanlarından oluşan konuşmacıların, geniş bir yelpazedeki konular hakkındaki görüşlerini dinleme ve tartışma imkânımız olacaktır.

Deđerli Konuklar,

Son 20 yıllık dönemde, iç içe geçmiş çok sayıda faktör, çok yönlü olarak küresel ekonomiyi şekillendiriyor. Bunlardan, dijitalleşme, iklim ve çevre riskleri ile sürdürülebilir ve güvenli gıda, coğrafyadan ve gelirden bağımsız olarak hemen her ülkeyi etkiliyor.

Dijitalleşmenin ekonomik büyüme üzerinde halihazırda derin etkileri oldu ve olmaya devam edecek. Bu süreç, ekonomilerimizi, iş yapma biçimlerimizi, istihdamı ve ücretlerin yapısını, düzenlemeleri ve tüketici refahını olumlu yönde değiştirmekte, yaşam kalitesini iyileştirmektedir.

Dijital ekonomi büyük teknoloji şirketlerinin veya gelişmiş teknolojilerin yükselişine kaynak oldu. Dijital teknolojiler günlük hayatımızın önemli bir parçası haline geldi. Müşteri ve işlem sayısı hızla artıyor. Ürün ve hizmet çeşitliliği genişliyor. Daha fazla kişi, mobil cihazlar, e-posta veya sosyal medyadan mesajlar ile e-ticaret platformu üzerinden bu hizmetlerden yararlanıyor.

Son 20 yıllık dönemde, büyük teknoloji şirketleri finansal hizmetler alanına da girdiler. Özellikle Asya ülkelerinde daha yoğun olmak üzere, dünyanın her bölgesinde ödeme, kredi, sigorta, varlık yönetimi hizmetleri sunuyorlar.

(Uluslararası Ödeme Sistemleri Kuruluşu'na göre) büyük teknoloji şirketleri; krediyi küçük işletmelere tahsis ediyor, risk yönetimi ve fiyatlama yeni verileri ve makine öğrenimini etkin şekilde kullanıyor ve yeni müşteri kazanma maliyetini düşürüyorlar. Daha önce yeterince hizmet alamayan müşterilere ulaşmada coğrafi engellerin aşılmasına yardımcı oluyorlar. Bu şekilde dijital teknolojiler; finansal işlemlerin maliyetlerini düşürüyor ve finansal kapsayıcılığı artırıyor.

Bu şirketlerin iş modeli çok sayıda kullanıcı arasında doğrudan etkileşimin sağlanmasına dayanıyor. Bu sayede oluşan çok büyük sayıdaki kullanıcı verisi hizmet ağlarını ve çeşitliğini artırıyor. Verilerden kaynaklanan bu avantaj, veri ağı faaliyetleri veya DNA olarak adlandırılan geri bildirim döngüsünün ortaya çıkması sayesinde büyük teknoloji şirketleri "göz ardı edilemeyecek kadar büyük" olma duruma hızlı bir şekilde geçtiler.

Bu şirketlerin gelirlerinin;

- yüzde 46'sı veri teknolojilerinden
- yüzde 22'si tüketici servislerinden,
- yüzde 15'i haberleşme hizmetlerinden,
- yüzde 11'i ise finansal hizmetlerden geliyor.

Finansal teknoloji, finansal hizmetlerde teknoloji destekli inovasyonu ifade ediyor. Başlangıçta çok geniş bir faaliyet dizisinin parçası olarak sunulan finansal hizmetler açısından dijital teknolojiler, finansal hizmetlerin önemli oyuncularına haline geldi. Bu alandaki öncü şirketler yenilikçi yaklaşımları ile finansal hizmetler sektörünün çalışma biçimini değiştirmeye başladı.

Fintekler tarafından geliştirilen İş modelleri ve kullandıkları teknoloji, bu şirketlere rekabet avantajı sağladı. Finteklerin düşük maliyetli ve esnek organizasyon yapıları kolayca ölçek ekonomisine ulaşmalarını sağlamaktadırlar. Son zamanlarda büyük teknoloji şirketleri özellikle kredi piyasasında bankalarla rekabet etmeye başladılar.

Türkiye'de 1980'li yılların sonlarına doğru ilk ATM ile başladığımız teknolojiye dayalı yolculuk, 1997 yılında internet bankacılığı ile çok daha hızlı bir değişim gösterdi. Geline noktada Türkiye bankacılık sektöründe ana hizmet kanalı mobil bankacılık olmuştur. Finansal sektörün içinde ödeme kuruluşlarının, finteklerin, startupların payı her geçen gün artmaktadır.

Bankacılık alanında da dijital dönüşüm, gelişen teknolojilerin yardımı ve finteklerle sağlanan “rekabetçilik” ile birlikte seviye atlayarak devam ediyor. Örneğin; ülkemiz bankacılık sektöründe uzaktan kimlik tespiti ile dijital kanallardan kazanılan müşteri sayısı 2,5 yıllık bir dönem içerisinde 10 milyon kişiye ulaşmıştır. Son bir yıl içerisinde aktif dijital bankacılık müşterisi sayısı hızlı bir artış göstermiştir.

Diğer taraftan, bankalarımız artık sadece kendi dijital kanallarına yatırım yapmakla da yetinmiyorlar. Açık bankacılık düzenlemeleri ile tüm bankalardaki hesapların tek bir mobil uygulamada takip edilebilmesi, para transferi gerçekleştirilmesi mümkün hale geldi. Açık bankacılıktan, “Açık Veriye” doğru bir yolculuk bizleri bekliyor. Sadece bankacılık sektörü içerisindeki veri alışverişi ile yetinmeyen, farklı sektörler arasında gerçekleşen veri alışverişleri ile en iyi kullanıcı deneyimini sunmaya yönelik rekabet hızlanıyor. Bunun için bankalarımız, fintek şirketleriyle de iş birlikleri içerisinde, platform bankacılığı kapsamında hizmetlere ağırlık veriyorlar. Bu iş birlikleri çerçevesinde hizmet sundukları müşterilerin de dijitalleşmesine katkıda bulunuyorlar. Ülkemizde finansal sektör her zaman teknoloji uygulamalarının ilk sıralarında yer alıyor. Bu yaklaşımın bundan sonra da hızlanarak devam edeceğini umuyorum.

Uluslararası alanda rekabetin hızla arttığını dikkate alırsak, ülkelerimiz arasında bir finansal teknoloji ekosisteminin oluşturulması için birlikte çalışmalıyız. Uygun saat dilimimiz, dilimiz, kültürümüz, coğrafyamız ve yeteneklerimiz var.

Yeni fikirlerini hayata geçirmek, işlerini büyütmek ve geleceklerini coğrafyamızda geliştirmek için ülkelerimizi ve bölgemizi seçen yatırımcıları, küresel finansal teknolojiler alanında rekabete hazır ve güçlü tutmalıyız.

Bu amaçla, finansal teknolojinin gelişmesi için düzenleme, girişim, araştırma, ürün ve hizmet geliştirme, yenilikçi ve rekabet yanlısı yaklaşımlarını desteklemek için iş birliklerini hayata geçirmeliyiz.

Finansal sektör ile teknolojiyi birbirine bağlama şansını ortak çalışmalar yapma fırsatına dönüştürebilmeliyiz.

Fırsat alanları yanında eğitim, istihdam, iklim ve çevre risklerinin yönetimi, suç gelirleriyle mücadele, siber güvenlik, iş sürekliliği, bilgi güvenliği, finansal okuryazarlık konularını da değerlendirmeliyiz.

Çalışmalarımızı büyümeyi destekleyerek refah artışına katkı sunacak hizmetler sunmak ve yenilikçilik, rekabetçilik, güvenilirlik, dayanıklılık, süreklilik prensipleri altında sürdürmeliyiz.

Bu yaklaşımla, toplantımızın finansal sektör ve teknoloji alanındaki gelişmelerin paylaşılmasının yanında birlikte iş yapma gayretlerinin somut adımlara dönüşmesine de vesile olmasını diliyorum. Konuşmacılarımızı, destek verenleri, emeği geçenleri kutluyorum.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum.